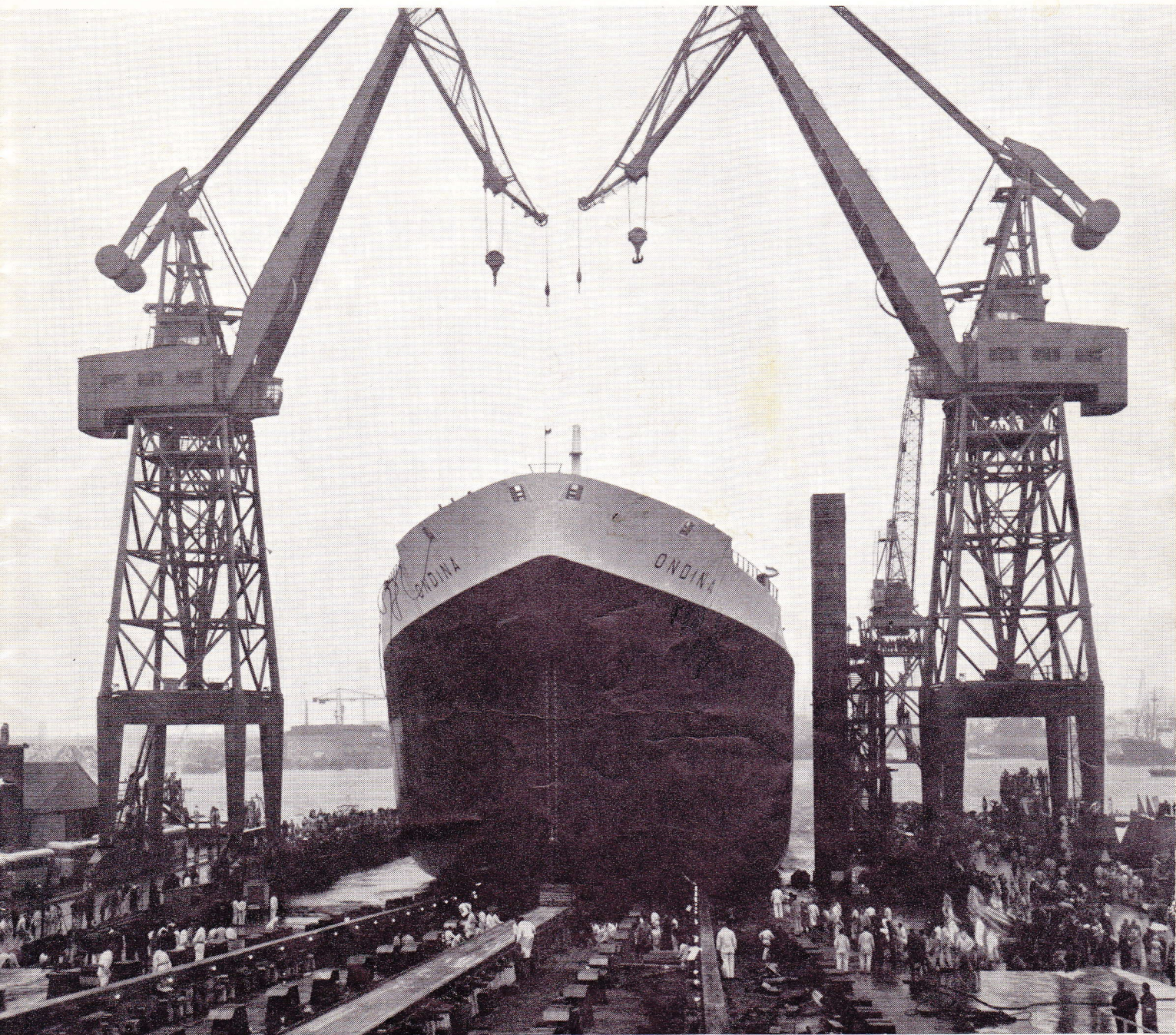

ONDINA-NUMMER

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

No. 3 - MAART 1961

van voor de vloot

9 FEBRUARI 1961

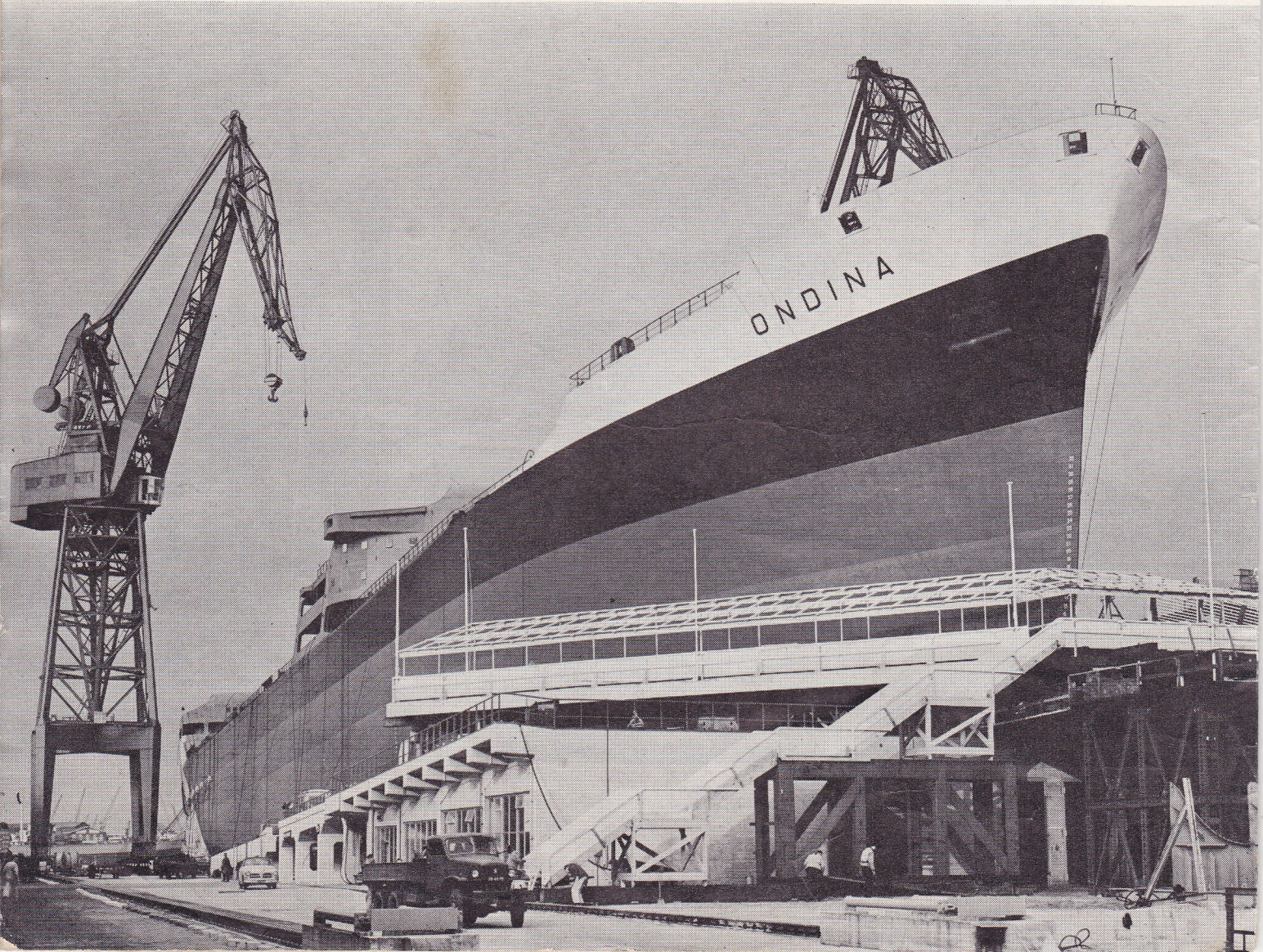

2

DE TEWATERLATING VAN HET S.S. „ONDINA”

1

3

4

IN WOORD EN BEELD

Donderdag, 9 februari 1961 — een historische dag voor Shell Tankers N.V.: het nieuwe, circa 48.000 ton metende, vlaggeschip ontving bij monde van H.K.H. Prinses Irene de oude roemruchte naam „ONDINA”, waarna de laatste beletselen voor de tewaterlating van het schip door Haar werden weggenomen, en een mijlpaal in de geschiedenis van de Shell-tankerbouw, waarvan Ir. L. Schepers, een der Directeuren van de N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij, in zijn toespraak tijdens de receptie op de werf van De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. zei:

„Ik mag hierbij vermelden dat de bouw van de „ONDINA” reder en werf de mogelijkheid heeft geboden om een geheel nieuwe methode voor het beschermen van scheepsstaal tegen oxydatie toe te passen.

De staalplaten en de profielen die voor de bouw bestemd waren, werden namelijk, na geblankstraald te zijn, voorzien van een dunne laag grondverf, die werd samengesteld uit SHELL „EPIKOTE” hars met een zeker percentage zinkstof.

Door het gebruik van deze grondverf kon het schip tijdens de bouw groeien tot een lichtgrijs, in plaats van een roestig rood gevaarte, zoals men die elders op de hellingen ziet liggen.

Het voordeel is, dat het gebruikelijke ontroesten vóór het afschilderen nu achterwege kan blijven.

Voor de efficiënte samenwerking tussen de werf en het Koninklijk/Shell Plastics Laboratorium bij de realisering van deze veelbelovende techniek, zijn wij zeer erkentelijk.”

Het was 10.20 uur toen H.K.H. Prinses Irene, vergezeld van de Haar toegevoegde adjudant Kapt. Lt. ter Zee N. J. H. Gregory en Haar secretaresse Mej. M. C. C. Wijnen, bij de hoofdtribune arriveerde, waar een veertigtal onzer bursalen een erehaag vormde. Te 10.30 uur weerklonk een belsignaal ten teken dat het moment van stil water bereikt was, waarna H.K.H. de doopformule uitsprak „Ik geef U de naam „ONDINA” en wens U en Uw opvarenden een behouden vaart” en met een zilveren bijltje een dun touw kliefde, waardoor een fles met champagne tegen de boeg stuksloeg en tevens de laatste beletselen loslieten (foto's 2 en 3). Vervolgens gleed het machtige casco van de helling, terwijl de harmonie van de R.D.M. vrolijke marsmuziek ten gehore bracht

5

6

3

7

9

en vele stoomfluiten en sirenes de „ONDINA” luide een welkom toeblietzen en -loeiden. De Natuur droeg op de haar eigen wijze bij tot de doop en liet de regen bij stromen neervallen.

Na de tewaterlating maakte H.K.H. begeleid door twee directeuren van de R.D.M., de heren Ir. A. Knape en Ir. K. van der Pols, een rondgang door de machinehal van de werf, waarna Zij te circa 11.00 uur in de ontvangstzaal arriveerde, waar de genodigden zich inmiddels verzameld hadden.

Hier werd namens de werf en de Koninklijke/Shell Groep respectievelijk het woord gevoerd door de heren Ir. K. van der Pols en — in plaats van Jhr. Mr. J. H. Loudon, die door ziekte verhinderd was — Ir. L. Schepers.

Ten aanzien van de bouw van de „ONDINA” vermeldde de heer Van der Pols dat het nieuwe schip uit 670 secties bestond, variërend van 10 tot 50 ton elk, met een totaal gewicht van 12.000 ton. Hier was bovendien nog eens 1.000 ton bijgekomen, doordat een gedeelte van de in eigen bedrijf vervaardigde ketels en turbines al aan boord geplaatst was.

Een model van de „ONDINA” was het eerste dat beproefd werd in de zeeegangstank van het scheepsbouwkundig proefstation te Wageningen.

Als aandenken ontving H.K.H. het zilveren bijltje met inscriptie uit handen van de heer Van der Pols, die Haar tenslotte namens de Directie van de R.D.M. een paar briljanten oorhangers aanbood (foto's 4 en 5).

De heer Schepers herinnerde in zijn toespraak aan de roemrijke geschiedenis van de vorige „ONDINA” en de dappere strijd die de bemanning in de tweede wereldoorlog had gevoerd.

8

„Waarlijk een fraai voorbeeld van wat een hecht en sterk gebouwd Nederlands schip met een dappere en toegewijde bemanning kan verdragen en presteren.

Wij hopen dat de nieuwe „ONDINA” — die haar naam ontving van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Irene — een vreedzame vaart tegemoet mag gaan en voor oorlogsgeweld mag worden gespaard.”

Vervolgens bood hij aan H.K.H. een specimen van de Ondina-schelp aan, die was gevat in een zilveren briefopener welke door Pieter A. H. Hofman was ontworpen en door de edelsmid L. Brom was vervaardigd (foto 6).

In het heft van de briefopener was een tweetal afbeeldingen aangebracht welke geïnspireerd waren op het gedicht „Ondine” van de Franse dichter Aloysius Bertrand. In dit gedicht wordt de liefde bezongen die de zeenimf „Ondine” opvat voor een jonge man. Zij duikt op uit de golven en vraagt hem haar tot vrouw te nemen, om hem dan mee te nemen naar haar diep onder de wateren gelegen paleis. (Dit is op de bovenkant van de opener afgebeeld in de omhoog geheven hand is het schelpje Ondina geplaatst.)

Hij wijst haar aanzoek echter af, omdat hij reeds een vrouw op het vasteland bemint. Ondine is zo teleurgesteld, dat zij onder het slaken van een smartelijke kreet naar de feeëriek wereld van zeewier, koralen en vissen terugkeert. (Dat is door Pieter Hofman op de andere zijde van de opener in beeld gebracht (foto 10).)

De plechtigheid werd, naast vele autoriteiten, o.m. bijgewoond door de Minister van Verkeer en Waterstaat, Drs. A. Korthals, de Commissaris van de Koningin in de Provincie Zuid-Holland, Mr. J. Klaasesz, en de Burgemeester van Rotterdam, Mr. G. E. van Walsum.

Te 12 uur vertrok H.K.H. onder een stralende zon naar het Shell-Gebouw waar Zij werd ontvangen door de heren Ir. L. Schepers, B. Scheffer en E. H. Larive met hun echtgenoten.

Op de eerste verdieping van het Shell-Gebouw bezocht Zij een kleine tentoonstelling, welke betrekking had op de oude en de nieuwe „ONDINA”, en in de vergaderzaal was opgesteld (foto's 7 en 8). Deze tentoonstelling bestond uit het door de Engelse schilder Norman Wilkinson vervaardigde schilderij van het zeegevecht dat het m.s. „ONDINA” op 11 november 1942 in de Indische Oceaan met twee Japanse hulpkruisers voerde; het spandoek dat de „ONDINA” aan het kanon voerde toen het schip zegevierend in

10

5

Fremantle terugkeerde; de bronzen plaat waarop de tekst ingegraveerd is van de Koninklijke Vermelding waarmee de „ONDINA” op 8 november 1948 bij dagorder werd onderscheiden (foto 11), welke plaat op het brugdek van het m.s. „ONDINA” was aangebracht en door Z.K.H. Prins Bernhard aan boord werd onthuld. Deze plaat zal een ereplaats krijgen op de nieuwe „ONDINA”. Bovendien bevond er zich een geheel uit metaal vervaardigd model — schaal 1 : 100 — van de nieuwe „ONDINA”, dat door Mextal te Eindhoven werd vervaardigd (foto 12). Bij het verlaten van de vergaderzaal verwijlde H.K.H. in gezelschap van de heer Schepers enkele ogenblikken bij de standaard met de scheepsbel van de vorige „ONDINA”, het geschenk aan de Directie van het varend- en walpersoneel, benevens van de met pensioen zijnde gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen van Shell Tankers N.V., ter gelegenheid van de officiële opening van het Shell-Gebouw op 13 augustus 1960 (foto 9).

Tenslotte begaf H.K.H. zich naar de 9e verdieping waar door ons lunchkamerpersoneel een feestelijke lunch was aan- gericht.

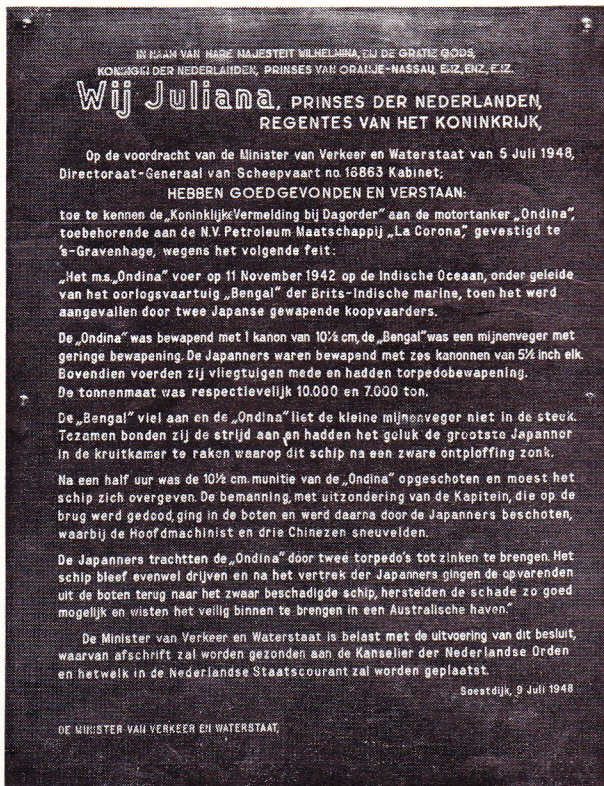
Te 14.30 uur verliet H.K.H. het Shell-Gebouw waarbij de dames en heren die Haar te 12 uur ontvingen, Haar uit- geleide deden.

Foto van de schelp „ONDINA”,
15 × vergroot

„ONDINA” is een geslacht van zeer kleine schelpdieren, waarvan onder meer in de omgeving van Japan en voor de kust van Californië exemplaren worden aangetroffen.

11

12

**VOOR HUN HELDHAFTIG GEDRAG WERDEN DE
ONDERSTAANDE OFFICIEREN EN KANONNIERS
VAN HET M.S. „ONDINA” ALS VOLGT ONDER-
SCHEIDEN:**

- Kapt. W. Horsman: Mil. Willemsorde 4e kl. (postuum) en „Mentioned in Despatches”.
- 1e Stm. M. J. Rehwinkel: Bronzen Leeuw en „Mentioned in Despatches”.
- 2e Stm. B. B. Bakker: Mil. Willemsorde 4e kl. en Distinguished Service Cross (D.S.C.).
- Hwtk. J. J. F. Niekerk: Bronzen Kruis (postuum) en „Mentioned in Despatches”.
- 2e Wtk. A. A. Brevet: Bronzen Leeuw en „Mentioned in Despatches”.
- 3e Wtk. H. S. Leys: Bronzen Leeuw en Distinguished Service Cross (D.S.C.).
- Radiotelegrafist R. W. van Gelderen: Bronzen Kruis.
- Kanonnier M. Visser: Bronzen Leeuw en „Mentioned in Despatches”.

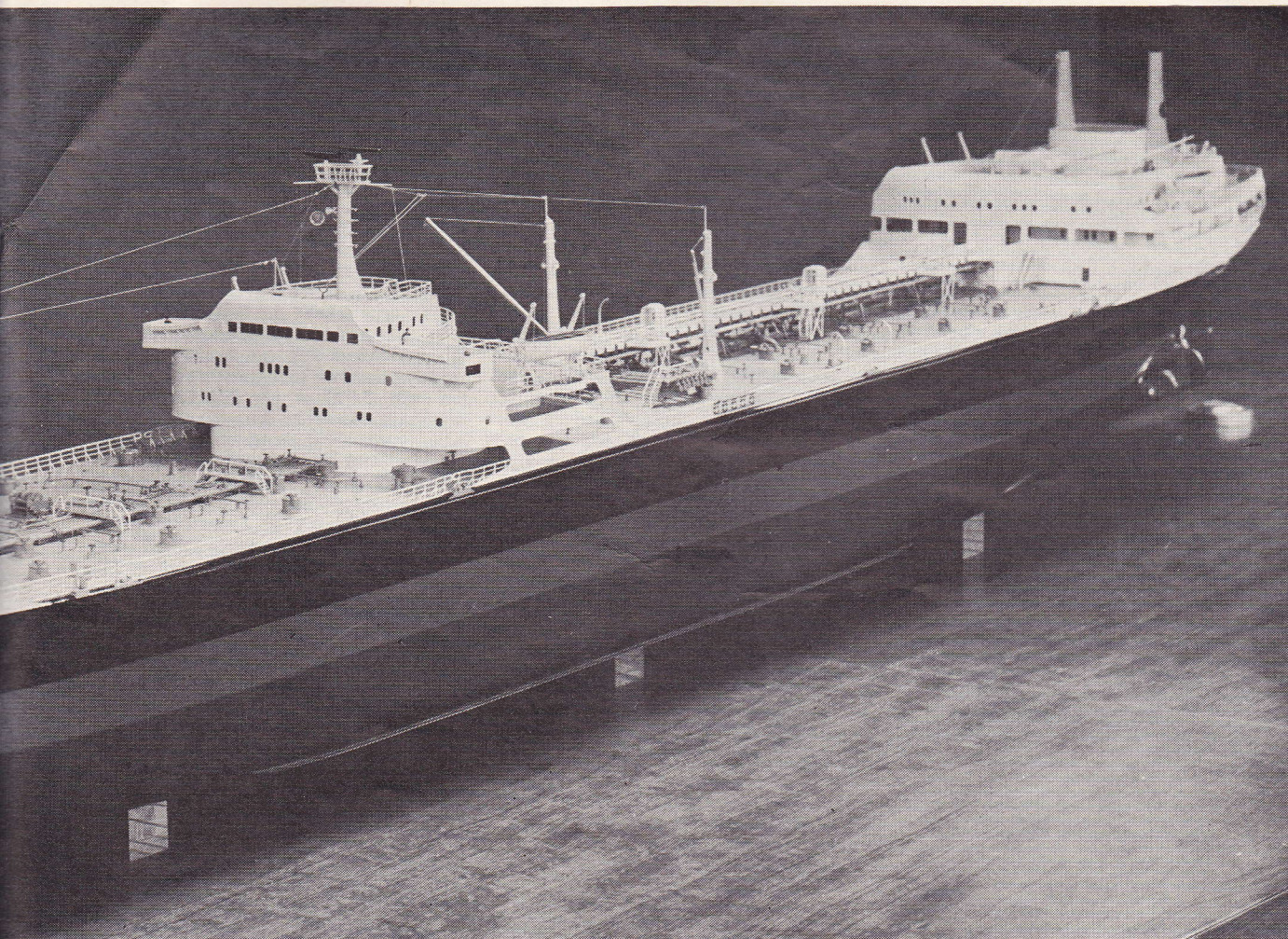
Engelse kanonniërs:

B. A. Hammond: Bronzen Leeuw en Distinguished Service Medal.

F. Ryan
W. Nicol
H. C. Boyce
R. H. Bayliss
H. A. Brooklyn } : Bronzen Leeuw en „Mentioned in Despatches”.

W. R. Lucas
W. D. Kidd } : „Mentioned in Despatches”.

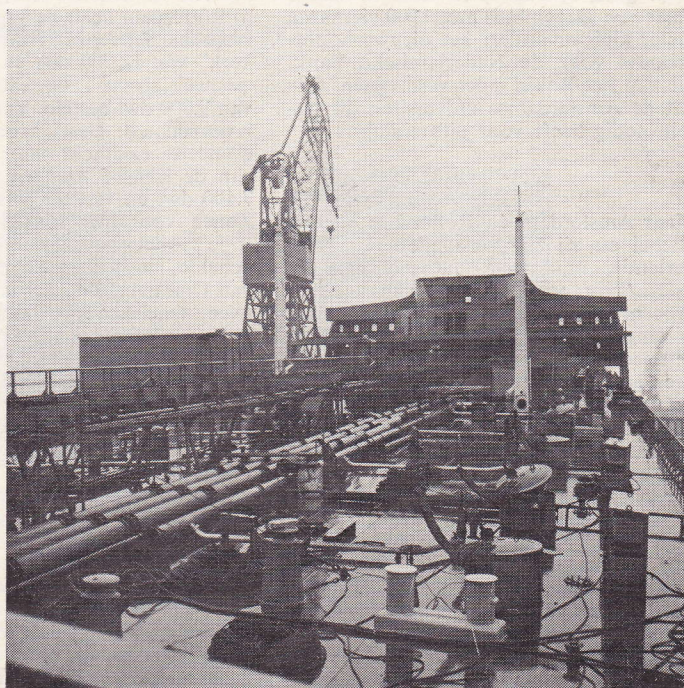
**VOORNAAMSTE TECHNISCHE GE-
GEVENS VAN HET S.S. „ONDINA“:**

Lengte over alles:	229,50 m
Lengte tussen de loodlijnen:	217,50 m
Grootste breedte op spanten:	31,24 m
Holte tot bovendek:	15,70 m
Gemiddelde diepgang op zomermerk:	11,58 m
Draagvermogen bij deze diepgang:	ca. 48.000 ton
Bruto-inhoud in registertonnen:	ca. 32.000 ton
Dienstsnelheid:	ca. 16 mijl/uur

De voortstuwing zal geschieden door een hoge druk- en een lage drukturbine, gekoppeld via een tandwieloverbrenging op de schroefas.

Het vermogen van de turbine-installatie zal bij dienstsnelheid 16.000 pk bij 106 omwentelingen per minuut bedragen.

*Foto genomen aan boord van het s.s. „ONDINA“, kort voor de te-
waterlating, door J. P. Kalkman, leerling B.M.-cursus, De Ruyter-
school, Vlissingen.*

Feiten en Wetenswaardigheden uit Nederland

(van onze correspondent in Den Haag)

„De een geniet, de ander heeft verdriet”, zou je met een variant op het bekende „brood-en-dood” -spreekwoord kunnen zeggen, nu minister Cals het landelijke gevecht om de derde technische hogeschool een goed eind op weg naar zijn beslissing heeft geholpen, door het landgoed Drienerlo, tussen Enschede en Hengelo, als kluif in het strijdperk van Tweede en Eerste Kamer te werpen. Twente juicht (hopelijk niet te vroeg) en alle andere gegadigden kijken (voorlopig) op hun neus. Als alles goed gaat — er is f 150 miljoen voor nodig! — dan kunnen al in 1963 onze jongelui daar werktuigbouwkunde, elektrotechniek, scheikunde, rechten, economie en sociologie gaan studeren. Tegen 1968 komt er dan nog een vierde ths in de buurt van Amsterdam, als tenminste de twee Amsterdamse universiteiten daartoe willen samenwerken.

Rotterdam, dat zó had gehoopt op een universiteit, krijgt er wel een juridische faculteit bij en zal ook sociologen mogen opleiden; ook Tilburg krijgt een juridische faculteit en Nijmegen een tandheelkundige sectie, omdat we veel te weinig tandartsen hebben; Amsterdam krijgt wat later ook een afdeling tandheelkunde. Naast teleurstelling hier is er elders dus reden tot blijdschap. De Amsterdammers hebben van allebei wat gekregen: vreugde om het nieuwe RAI-gebouw, door buitenlandse deskundigen om strijd als „noch nie dagewesen” geprezen, vreugde om het congresgebouw dat komt, maar diepe teleurstelling omdat de gemeenteraad tenslotte toch is gezwicht voor de argumenten (en de pecunia) van de Nederlandse Bank, om op het Frederiksplein géén operagebouw neer te zetten, maar een glazen huis met 1500 vierkante meter kluif er onder: het nieuwe hoofdgebouw voor de Nederlandsche Bank, die van het Rokin moet verdwijnen, omdat de Amsterdamse universiteit dit terrein nodig heeft voor uitbreiding.

Namen

Maar Amsterdam én Rotterdam juichen allebei nu zij zijn verbonden door Nederland's modernste autosnelweg, die iedere keer een besparing van achttien procent op een rit Amsterdam-Rotterdam of omgekeerd zal opleveren. Knappe rekenmeesters aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat hebben uitgerekend, dat dit per jaar op ruim tien miljoen komt, zodat we in zes jaar die weg zullen hebben „terugverdiend”, want hij heeft met inbegrip van 23 viaducten, een onderdoorgang van de spoorlijn Den Haag-Pijnacker, een basculebrug over de Oude Rijn en een aquaduct onder de ringvaart van de Haarlemmermeer 60 miljoen gekost. Het enige wat er nu nog aan mankeert is een naam. Mr. Klaasesz, de Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland, had eerst gedacht over de „ruggraat” van Holland, maar dat zou maar

ruzie geven over de vraag wie dan de kop en wie de staart zou zijn. „A-R”-weg vond hij te politiek, gezien ook de kans op afbrokkeling en de naam „Mammoethweg” leek hem niet aardig tegenover minister Cals . . .

Met dat namen-probleem zitten we op 't ogenblik óók in Den Haag. In de nieuwe wijk Mariahoeve - tussen Marlot, de vroegere spoordijk Den Haag-Scheveningen en het Bezuidenhout - krijgen we als eerste in het land een Amerikaans winkelcentrum: een warenhuis van vijf verdiepingen, een „supermarket”, een winkelgalerij, bioscopen, theaterzalen, vergaderzalen, leesbibliotheek, kinderbeveiligingsplaats en een parkeerterrein voor duizend auto's. Het gaat om een oppervlakte van 40.000 vierkante meter en als de vereiste vergunningen er zijn, kan het in drie jaar klaar zijn.

Maar natuurlijk moet zo iets nieuws een naam hebben en liefst zo gauw mogelijk, vóór er wéér een Amerikaanse of andere buitenlandse term ingeburgerd geraakt. Met de gedachte aan dat oude, welbekende versje „In de winkel van Sinkel is alles te koop . . .” is al voorgesteld, Sinkelcentrum, Sinkelplaats, Sinkelhof, Sinkelschap en ook Randmarkt. Ik houd u op de hoogte; er komt ook nog een prijsvraag voor een nieuwe naam.

Nieuwe schepen

En nu even iets anders. Er heerst — en zeer bepaald niet ten onrechte — een nogal pessimistische stemming in de kringen van scheepsbouw en scheepvaart. Mag ik nu even een ietwat opgewekter geluid laten horen? Bij de N.V. Machinefabriek en Scheepswerf van P. Smit Jr. in Rotterdam heeft de Vereenigde Nederlandsche Scheepvaart Mij. nog een „Skerk” van 12.000 dwt en de KJCPJ een nieuwe „straat”, de „Straat Colombo” van 9.000 dwt besteld. Van der Giessen in Krimpen a.d. IJssel kreeg van de VNS eveneens opdracht voor een „Skerk”, van de KNSM voor een „-es”-schip van 7.100 dwt en van de heren Wm Ruys & Zonen voor hun rederij „Triton” voor twee vrachtschepen van 18.000 dwt. „De Schelde” in Vlissingen mocht voor Phs van Ommeren de opdracht boeken voor twee vrachtschepen van 12.500/14.500 (open-gesloten schutdekschepen), „De Hoop” in Lobith kreeg uit Panama twee vracht/koelschepen van 4.500 dwt besteld en ook in het noorden werden twee buitenlandse opdrachten geplaatst: bij E. J. Smit in Westerbroek voor een 2.000-tons vrachtschip voor Deense rekening en bij de werf „Westerbroek” van J. G. Broerken voor een 1.000-tonner. En dit alles binnen vier weken.

Nu wil ik niet zeggen dat daarmee nu ineens „de kou uit de lucht is”, maar ik vond het toch wel prettig u te laten weten dat er nog wel enig leven in de brouwerij zit en zo lang er leven is, is er hoop.

De technici onder u zal het verder wel

interesseren, dat de nieuwe „Seine Lloyd”, die binnenkort door Van der Giessen aan de Kon. Rotterdamsche Lloyd zal worden afgeleverd, wordt uitgerust met de eerste Sulzer-motor van het nieuwe type RD90, die in Winterthur op de proefbank heeft gestaan. Het is er een van 6 cilinders met een boring van 900 mm, een slag van 1550 mm en een vermogen van 2.000 pk per cilinder bij 119 omw./min. De keuze is op deze motor gevallen o.a. omdat de afmetingen kleiner zijn dan van andere motoren van hetzelfde vermogen: de totale lengte is 13,16 m, de grootste breedte 5,15 m, de grootste hoogte 9,57 m. Daardoor kon de machinekamer in de „Seine Lloyd” iets korter worden dan in de andere „S-Lloyd” schepen en dit leverde dus weer wat meer draagvermogen op.

Oudste schip

In een van de jongste bulletins van het Centraal Bureau voor de Statistiek kwam ook een overzicht voor van de ontwikkeling en de leeftijdsopbouw van de Nederlandse koopvaardijvloot. Ik zal u hier niet vervelen met al die cijfers, maar wat de leeftijdsopbouw betreft, trok het mijn aandacht dat wij nog één vrachtschip hadden (op 1 januari 1961) van vóór 1920. Dat ene vrachtschip hebben wij nu niet meer, want dat was Nederlands oudste stoomschip, de „Orestes” van de KNSM en die is deze maand na 42 jaar trouwe dienst voor sloop naar België verkocht.

De „Orestes” werd als één van vijf zusterschepen in 1918 bij Rijksee in Rotterdam gebouwd; de schepen maten 2700 brt, zij hadden dubbele paalmasten en waren uitgerust met een triple expansie stoommachine van 1750 ipk. Alle vijf schepen hebben nog in de tweede wereldoorlog gevaren; de „Ceres” en de „Ulysses” zijn in 1943 getorpedeerd; de „Hermes” en de „Ganymedes” zijn in 1959 voor sloop verkocht.

Vakantieplannen?

De nieuwe Scheveningse pier zal, als er geen stagnatie in het werk komt, 1 juni opengaan van 's morgens 9 tot 's nachts 12 uur; alleen de kinderdaktuin wordt om 6 uur gesloten. De toegangsprijs wordt voor iedereen vijftig cent. Verder krijgen we (maar ik weet nog niet wanneer) twee hotels met ieder 400 à 500 bedden, één in het centrum van de stad en één in Scheveningen, dat ook een helihaven zal krijgen.

Luchtverbinding krijgt ook Ameland. Begin juni komt er een luchttaxidienst van Eelde af; kosten f 17,50 per persoon voor een enkele reis en f 34,— retour. Ameland is, zoals u kunt weten een ideaal oord voor een rustige vakantie, maar als u er iets tegen hebt om op een eiland te zitten, ga dan naar Makkum aan de IJselmeerkust, niet ver van de Afsluitdijk.

Er is daar een recreatiecentrum De Holle Poarte, dat een hotel, „De Vigilante”, een bungalowpark met een 30-tal 6-8 persoons bungalows, een kampeer- en caravan-terrein en een jachthaven omvat. Op het IJsselmeerstrand ligt u nog niet schouder aan schouder zoals in Zandvoort of Scheveningen; uit uw hotelkamer kunt u de wilde zwanen, ganzen en eenden zien vliegen en als u van bezienswaardigheden houdt, dan kunt u in Friesland uw hart ophalen in Sneek, Bolsward, Workum, Franeker, Dokkum, Leeuwarden en nog tal van historische stadjes en dorpen.

En mocht u, omdat u dan toch in de buurt bent — per auto is het niet zo ver — eens een bezoek willen brengen aan Giethoorn, dat merkwaardige, op eilandjes langs smalle vaarten gebouwde dorp, waar de punter het traditionele vervoermiddel is, laat u dan niet veront- rusten door geruchten als zou de dorps- gracht verzand zijn. Het ministerie van O. K. & W. heeft zo net bijna twee ton subsidie gegeven en nog vóór de vreem- delingen komen, zullen vijf kilometer gracht met zijleidingen worden schoonge- maakt en uitgediept, zodat althans deze bron van bestaan voor Giethoorn blijft behouden.

HET EINDE VAN DE LAATSTE REIS

m.s. „Malea” aan de sloopwerf te Singapore

Onze Jubilarissen

A. G. van Gent
1e stuurman
1946 — 6-3 — 1961

P. van Hassel
1e stuurman
1946 — 6-3 — 1961

P. C. Hoek
1e stuurman
1946 — 21-3 — 1961

Wij nemen afscheid van . . .

*P. J. Endenburg
Gezagvoerder
6-10-'38 — 1-3-'61*

*Z. Hoek
Hoofdwerktuigkundige
4-4-'35 — 1-3-'61*

*J. H. van Engelshoven
Hoofdwerktuigkundige
17-1-'33 — 1-3-'61*

*L. Langendoen
2e werktuigkundige
29-11-'29 — 1-3-'61*

*A. Schoonfeld
2e werktuigkundige
14-5-'35 — 1-3-'61*

Kapitein P. J. Endenburg

De heer Endenburg trad op 6-10-1938 als 2e stuurman in dienst van onze Maatschappij. Zijn eerste schip was de „Mancuba”.

Hij heeft gedurende de eerste 4 jaren van zijn loopbaan afwisselend als 2e en waarnemend 1e stuurman dienstgedaan. Zijn permanente aanstelling in laatstgenoemde rang vond plaats op 1-7-1943, tijdens de oorlogsjaren welke hij in actieve dienst doorbracht.

Op 1-4-1954 volgde zijn aanstelling als gezagvoerder.

Het eerste schip waarover hij het commando voerde was de „Aldegonda”. Zijn laatste schip was de „Kosicia”, waarvan hij op 1-11-1960 het commando heeft overgedragen.

Hoofdwerktuigkundige Z. Hoek

De heer Hoek kwam bij ons in dienst als 5e werktuigkundige op 4-4-1935.

Op 5-4-1935 monsterde hij aan op de „Gadila”.

Op 4-8-1939 ging hij over in dienst van de Koninklijke Marine als olieman 1e klasse en als onze gegevens juist zijn bracht hij het daar tot sergeant-machinist.

Hij werd op Java geïnterneerd en keerde eerst in augustus 1946 in Nederland terug.

Na het diploma „B” behaald te hebben werd hij in april 1948 weer op de vloot tewerkgesteld en wel als „engineer in charge” op de „Soekalila”, die hij hielp uitbrengen naar Indonesië in convooi met 3 andere sleepboten. Een reis van meer dan 8 maanden, waarover veel valt te verhalen.

Op 1-7-1951 werd hij als hoofdwerktuigkundige aangesteld.

Zijn laatste schip was de „Neverita” en op 12-9-1960 droeg hij het beheer van de machinekamer van dit schip over aan zijn opvolger.

Hoofdwerktuigkundige J. H. van Engelshoven

De heer Van Engelshoven kwam op 17-1-1933 als 5e werktuigkundige in dienst van de N.V. Curacaosche Scheepvaart Maatschappij.

Zijn gehele diensttijd heeft hij in de West volbracht.

Na de diverse rangen te hebben doorlopen werd hij op 1-7-1951 tot hoofdwerktuigkundige aangesteld.

Zijn laatste schip was de „Gouldia”, dat hij op 4-1-1960 te Curacao verliet.

2e werktuigkundige L. Langendoen

De heer Langendoen trad ruim 31 jaren geleden als 5e werktuigkundige in dienst van onze Maatschappij en werd met de „Jan Pieterszoon Coen” naar Singapore uitgezonden, waar hij op de „Aletta” werd geplaatst.

Bijna zijn gehele dienstperiode is hij de Oost trouw gebleven.

Ook de heer Langendoen heeft tijdens de oorlogsjaren geveren.

Eerst in de laatste jaren van zijn zeemannloopbaan heeft hij een dienstperiode op Curacao volbracht.

Zijn laatste schip was de „Gyrotoma”; hij was aanwezig bij de ombouw van dit schip in New Castle en bij het uitbrengen naar de West.

Hij werd met de „Kabylia” gerepatriëerd, dat hij op 1-9-1960 te Thameshaven verliet.

2e werktuigkundige A. Schoonfeld

De heer Schoonfeld kwam bij onze Maatschappij in dienst als 5e werktuigkundige op 14-5-1935.

Tot juni 1957 heeft hij op de C.S.M.-schepen dienstgedaan.

Na zijn overplaatsing naar de diepzeevloot heeft hij uitsluitend dienst gedaan op schepen in Oosterse wateren.

Zijn laatste schip was de „Cleodora”, dat hij op 5-7-1960 te Singapore heeft verlaten.

Wij wensen hun nog vele jaren van welverdiende rust toe.

Wegens de pensionering van de heer H. A. A. Overzier is de heer P. Vis van Heemst m.i.v. 1 februari 1961 aangesteld tot chef van de sectie W.D.

Tegelijkertijd is de heer C. Westera tot chef van de sub-sectie „Buitendienst” en de heer K. G. Visser tot chef van de sub-sectie „Binnendienst” benoemd.

Redactie: J. C. W. Schuller tot Peursum.

Administratie: Mej. E. R. Vomberg

Kopij in te zenden aan: Vlootredactie van „Olie” p/a
Shell Tankers N.V., Postbus 874, Rotterdam-C.

Personalialia

(gedurende de periode 16-1-'61—15-2-'61)

GEHUWD:

- 26-10-'60: W. Eeuwijk, 3e wtk., met mej. W. A. M. Dumont;
31-1-'61: P. van den Biggelaar, 4e wtk., met mej. T. H. Kwak;
2-2-'61: K. J. Faasse, 4e wt., met mej. H. T. Leenders;
2-2-'61: J. G. Kuit, 4e wtk., met mej. H. C. van der Werp;
7-2-'61: J. Wielart, 5e wtk., met mej. J. C. Schout;
21-2-'61: D. Pleysier, 3e wtk., met mej. B. Oort.

Geboren:

- 17-1-'61: Maartje, dochter van T. W. Pals, 1e stm., en mevr. K. J. Pals-Key;
18-1-'61: Mariëtte Stéfanie, dochter van C. H. de Koning, 5e wtk., en mevr. M. de Koning-de Jong;
26-1-'61: Marijke, dochter van A. C. van Spijk, 3e wtk., en mevr. H. A. van Spijk-Franken;
27-1-'61: Jan Cornelis, zoon van M. C. Verhage, 3e stm., en mevr. Th. Verhage-Muller;
31-1-'61: Laurence Jan, zoon van J. J. Elich, 4e wtk., en mevr. M. C. Elich-Wielemaker;
10-2-'61: Ernst Jan Evert, zoon van W. Th. Spier, 1e stm., en mevr. H. Spier-Kleyn.

Mutaties

(gedurende de periode 16-1-'61—15-2-'61)

Met verlof:

- Gezagv.: J. Boomsma, A. Verkerk, A. J. van Oud-vorst;
1e stl: F. Menninga, K. J. van Noortwijk, M. Zuilhof, Tj. Kuyper, H. A. Muis, N. H. van der Heiden;
2e stl.: P. Hoogesteger, J. P. Jongbloed; G. H. Meyerink, H. N. A. Snel;
3e stl.: G. G. L. Wolters, T. van Heuveln, W. Kalkman, J. S. Schregardus;
4e stm.; N. Venendaal;
hfd.wtk.: C. Krijger, D. van Santen, G. Houwer, B. C. Smit, M. H. Holtslag, J. H. H. van Maastrigt, J. Zaaier;

- 2e wtk.: E. Rouw, F. in 't Veld, J. van der Meyde, P. H. A. de Jong;
3e wtk.: O. K. Nicolai, K. F. Neher;
4e wtk.: J. G. Kuit, L. Cijssouw, J. J. Neinhuis, H. J. Muyskens, R. P. Veenstra, E. Jousma, T. C. J. Beentjes, Th. Bakker;
5e wtk.: A. Ekkebus, J. W. Scholten, E. van Oldenbarneveld gen. Tullingh, A. R. F. van der Steen, M. F. Koens, T. Vromans, T. E. Leeuwangh, L. J. P. Smit, J. Walraven;
ll.wtk.: G. J. van Neuren.

In Nederland gearriveerd:

- Timmerman: C. A. Dingemans;
Voorman: J. C. v. d. Wel;
1e pompman/
bankwerker: J. J. v. d. Kley;
Bankwerkers: J. Franx, T. J. Dieters, J. Punt, L. A. T. Blankemeyer;
Pompman: R. W. H. Tadema;
Chef-
hofmeesters: C. E. Bestebroer, H. Verdoold, G. v. Spijkeren, S. van Kooy, P. L. den Breejen;
Chef-koks: H. B. Hulspas, A. de Hooge, J. M. Maas-kant.

Tewerkstellingen en overplaatsingen:

- m.s. **Abida:** 2e stm. J. J. van Schagen.
m.s. **Acila:** gezagv. A. A. Oepkes, 4e wtk. J. W. van Leyden, bootsman B. Potters, voorman S. v. d. Ploeg, chef-hofmeester A. van Santen.
m.s. **Acmaea:** voorman P. Th. Benningshoff, 1e pompman/bankwerker A. P. L. van Vrijaldenhoven.
m.s. **Acteon:** gezagv. W. J. A. J. Peeters, 1e stm. A. de Ligt, 4e stm. W. Hoogendijk.
m.s. **Atijs:** chef-hofmeester H. Vrugt.
m.s. **Cinulia:** 3e stm. H. Midderham, pompman A. Heyndijk.
m.s. **Crania:** timmerman A. Pronk, chef-kok C. H. van Valen.
s.s. **Kabylija:** bankwerkers A. Henderson, R. Böck; chef-hofmeester L. H. H. L. Leithuysen.
s.s. **Kara:** 2e stm. J. W. J. Corbee, 4e stm. J. C. Nelisse.
s.s. **Katylsija:** 2e wtk. Th. H. J. Feldberg, 4e wtk. S. A. Verhage, voorman A. E. Boels, 1e pompman/bankwerker T. Hagedoorn, bankwerker A. Barzilay, chef-hofmeester J. J. Pronk, chef-kok P. C. Bergmans.
s.s. **Kermia:** 1e stm. R. E. van de Miesen, 2e stm. K. Poort van Ingen.
s.s. **Korafija:** 4e wtk. C. L. Bakker.

- s.s. **Korenia**: 3e stm. M. Mantje, wnd. 3e stm. J. H. K. van Eck, 4e stm. R. Wijngaard, hfd.wtk. E. A. Stam, 4e wtk. J. B. J. Jonker, 5e wtk. W. C. van der Pluym, 5e wtk. J. van Hoepen.
- s.s. **Korovina**: 5e wtk. W. J. Quirijns, bankwerker A. Verhagen.
- s.s. **Kosicia**: 3e stm. G. W. Bouma, hfd.wtk. A. L. Moerland, wnd. 3e wtk. W. C. H. M. de Kok, 4e wtk. C. P. de Waard, 4e wtk. A. de Haan.
- s.s. **Kylix**: 4e stm. H. Steenstra.
- m.s. **Mitra**: 1e stm. J. van der Velden, 2e wtk. E. M. C. de Vries, 5e wtk. J. Klok.
- m.s. **Neverita**: wnd. gezagv. W. J. de Haan, 4e stm. K. Buhre, wnd. 2e wtk. J. Tekenburg, 5e wtk. M. J. Baak.
- s.s. **Ondina**: hfd.wtk. Th. van der Gaast, 2e wtk. P. van der Hout.
- s.s. **Philidora**: 2e wtk. J. M. Nobels, 5e wtk. R. L. van Heuven van Staereeling.
- s.s. **Philine**: 1e stm. C. J. J. Rozema, hfd.wtk. H. J. W. Huisken, 3e wtk. P. A. Groenberg, 5e wtk. F. C. de Winter.
- s.s. **Philippia**: 3e stm. R. van Westendorp, 2e wtk. R. A. J. Ruesink, 3e wtk. A. Spuybroek.
- m.s. **Taria**: 5e wtk. P. Balt.
- s.s. **Vasum**: gezagv. C. J. van de Weyer, 1e stm. B. van den Born, 2e stm. J. J. Osinga, 3e stm. H. W. Vermaas, hfd.wtk. D. P. Koudenburg, 3e wtk. F. J. van der Velden, 4e wtk. J. H. Veen, 2e pompman/bankwerker A. Poot.
- s.s. **Videna**: gezagv. A. A. Becu, 3e stm. A. W. Seelt, 4e stm. O. A. van Druten, 4e wtk. A. de Boer, 5e wtk. C. W. Herkemy.
- s.s. **Vivipara**: 1e stm. H. C. Mantel, 2e stm. B. C. Visser, 2e wtk. N. W. Groen, 4e wtk. J. P. Hendrikse.
- s.s. **Zafra**: 2e stm. J. M. Hillen, 3e stm. H. van Veen, 2e wtk. K. Toereppel, wnd. 3e wtk. E. B. Landman, 3e wtk. R. W. H. Buitenrust Hettema, 4e wtk. J. R. van Dalflen.
- s.s. **Zaria**: gezagv. M. M. van Vriesland, 1e stm. P. M. Overschie, 2e stm. W. Kroes.

In militaire dienst:

4e stl.: W. Drost, E. Kuyt, J. J. A. van de Vusse, J. Wildeboer.

In dienst getreden:

ll.stm.: G. Gerritse.

De dienst verlaten:

1e stm.: J. Bron;
 3e wtk.: W. van den Bosch, A. Lobs, L. de Blicck;
 4e wtk.: J. van der Werff, A. M. Vonkeman;
 5e wtk.: J. M. Heyer, L. J. M. de Wilt.
 Bootslieden: J. Hofman, B. Brussaard, W. I. Ruytenberg;
 Voorlieden: D. Kamst, J. Koolen;
 1e pomplieden/
 bankwerker: K. Grootendorst, L. Cramer, A. de Ligt;
 2e pompman/
 bankwerker: P. Heus.
 Bankwerkers: S. Seinen, G. C. Keyser;
 Chef-koks: L. G. M. Molkenboer, J. J. de Ruyter.

Met pensioen:

Gezagv.: P. J. Endenburg.

Met vervroegd pensioen:

hfd.wtk.: Z. Hoek, J. H. van Engelshoven;
 2e wtk.: L. Langendoen, A. Schoonfeld.

Behaalde diploma's:

1e stm. G.H.V.: 2e stm. J. J. Osinga;
 1e stm. G.H.V.: 2e stm. W. Welbie;
 (Th.);
 2e stm. G.H.V.: 3e stl. G. W. Bouma, M. Mantje;

3e stm. G.H.V.: ll.stl. R. Wijngaard, J. de Jager Jr.;
 „B” 3e wtk. F. J. van der Velden, H. W. van Diepen;
 „A” en „B”. 5e wtk. A. de Bats, J. L. Zieck, H. J. Th.: Kievit;
 „A” 5e wtk. F. C. de Winter;
 „Ass.”: ll. wtk. F. Fresow.

Aangesteld als:

4e stm.: R. Wijngaard, J. de Jager Jr.;
 5e wtk.: F. Fresow.

Gepromoveerd tot:

Bootsman: G. van Hal;
 Voorman: M. E. Staal;
 1e pompman/
 bankwerker: P. Reid, T. Stoutjesdijk, C. J. Meloen;
 2e pompman/
 bankwerker: F. Bäcker, J. A. F. Bakker, J. Don, D. Franken;
 Bankwerker: E. Westerveld, D. Bakker, C. van Brakel, D. Breddels, H. L. Jonker, M. Temmerman;
 Pompman: H. E. Tjon a Tjauw.

Geslaagd voor Radarwaarnemer en Radarnavigator Getuigschrift:

Getuigschrift Radarwaarnemer:

20-1-'61: H. H. J. Dijkhuizen - 2e stm.
 B. Langendoen - 3e stm.
 L. M. de Keyzer - 3e stm.
 J. J. H. Vessies - 4e stm.
 27-1-'61: W. C. M. - Immink - 1e stm.
 J. Verwoerd - 3e stm.
 A. L. A. M. Wilmering - 3e stm.
 3-2-'61: F. H. E. Edens - 2e stm.
 H. J. Roncken - 1e stm.
 J. Ruyg - gezagvoerder
 10-2-1961: H. den Ouden - 1e, stm.
 F. Fekkes - 1e stm.;

Getuigschrift Radarnavigator:

20-1-'61: K. Drent - 1e stm.
 27-1-'61: H. A. Schelvis - 2e stm.
 3-2-'61: W. Haeck - 1e stm.
 10-2-'61: J. Ruyg - gezagvoerder.

MUTATIES WALPERSONEEL

over de periode 16 januari t/m 15 februari 1961

In dienst getreden:

23-1-'61: mej. M. Starrenburg - CC.

Tewerkgesteld:

13-2-'61: H. den Ouden (ex C.S.M. Curaçao) - ND

Overgeplaatst:

18-1-'61: mej. C. N. Leydekkers van CC naar RC;
 10-2-'61: mej. E. R. Vomberg van CC naar PR;
 14-2-'61: mej. H. J. Velthuis van SL naar ID.

De dienst verlaten:

1-2-'61: mej. I. Lageveen - CC;
 1-2-'61: R. Kleyn (naar B.I.P.M. Den Haag) - CC;
 5-2-'61: G. van Deelen - ID.

Jubilea:

11-2-'61: M. de Klerk - 15 jaar - RP;
 14-2-'61: W. de Loos - 15 jaar - GD.

Geboren:

24-1-'61: Hermina Lena, dochter van R van Oosten - BH
 26-1-'61: Alfred René, zoon van J. Beekhuizen - SL;
 5-2-'61: Astrid, dochter van C. M. A. de Goey - CC;
 6-2-'61: Pieter Willem, zoon van P. de Leeuw van Weenen - NB.

N.V. Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij: Met verlof:

O. M. Sörensen